

Θέμα : Απολογισμός του έργου και προοπτικές για τον Συνήγορο του Πολίτη

1. Η έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για το 1998 προβάλλει την πρώτη εικόνα της λειτουργίας του θεσμού στην πράξη και υπογραμμίζει τη σημασία του για τη δημόσια ζωή μας. Όλοι γνωρίζαμε ότι ο Συνήγορος δεν θα ήταν “μία ακόμη” δημόσια αρχή, δεν θα ήταν δηλαδή μία συνηθισμένη πρωτοβουλία. Η νέα ανεξάρτητη αρχή είναι ένας ριζοσπαστικός θεσμός που ανταποκρίνεται στην εύλογη προσδοκία του Έλληνα πολίτη: την ενίσχυση της θέσης του απέναντι στον κρατικό μηχανισμό. Έναν μηχανισμό που με τις χρόνιες ανεπάρκειες και τις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις του αποδυνάμωνε τη θέση του πολίτη και απαξίωνε συχνά τα δικαιώματά του.

2. Η Κυβέρνησή μας προώθησε με αποφασιστικότητα πολιτικές και δράσεις για την καταπολέμηση της παθολογίας της διοίκησης. Ο εκσυγχρονισμός της Πολιτείας και της Κοινωνίας δεν θα μπορούσε άλλωστε να νοηθεί διαφορετικά. Αν το ένα σκέλος των προσπαθειών

μας συγκεντρωνόταν με επιμονή στη μεταρρύθμιση των διοικητικών δομών και λειτουργιών, το άλλο απέβλεπε στην καθιέρωση και την υποστήριξη ανεξάρτητων θεσμών ανάμεσα στον πολίτη και το κράτος. Τέτοιος ακριβώς θεσμός είναι ο Συνήγορος του Πολίτη.

3. Σήμερα μπορούμε να αισθανόμαστε περισσότερο αισιόδοξοι. Ο νέος θεσμός διεκδικεί και κερδίζει την ευρύτερη αποδοχή στη δημόσια ζωή με την ανάπτυξη μίας εντυπωσιακής δραστηριότητας για το μικρό διάστημα λειτουργίας του. Αυτό δεν ήταν εύκολο. Η εδραίωσή του στη συνείδηση του πολίτη δεν ήταν διόλου δεδομένη.

Γι' αυτό ορισμένοι δημόσιοι υπάλληλοι, που δεν έχουν δυστυχώς συνηθίσει να συνεργάζονται για την εξυπηρέτηση των πολιτών, τον βλέπουν με δυσπιστία όπως άλλωστε και ορισμένοι πολίτες που αντιμετωπίζουν μοιρολατρικά τη σχέση τους με το κράτος. Ο Συνήγορος βαδίζει συχνά σε "τεντωμένο σχοινί". Σε τέτοιες ακριβώς συνθήκες κατάφερε πάντως να επιβεβαιώσει τη θεσμική

του παρουσία από τις πρώτες ημέρες της λειτουργίας του. Και την επιβεβαίωσε με την επιμονή στην ανεξαρτησία του, την αποφυγή της τυπολατρίας και της σχολαστικότητας στη δράση του. Την επιβεβαίωσε, τέλος, με την επιδίωξη του προσφορότερου τρόπου επικοινωνίας του πολίτη με τη διοίκηση.

4. Τώρα που η δύσκολη περίοδος της εμπέδωσης του θεσμού στη συνείδηση των πολιτών και της διοίκησης φαίνεται να αποτελεί παρελθόν, πρέπει να αντιμετωπίσουμε με εμπιστοσύνη την προοπτική του. Οι πρωτοβουλίες του για αποτελεσματικότερη λειτουργία, αμεσότερη ανταπόκριση στα αιτήματα του πολίτη, αποκέντρωση, συνεργασία με αντίστοιχους θεσμούς της Ευρώπης και άλλων χωρών είναι ένα ελπιδοφόρο μήνυμα για το μέλλον του. Οι πρωτοβουλίες αυτές χρειάζονται τη βοήθεια όλων μας, αλλά κυρίως της ίδιας της διοίκησης. Τα φαινόμενα της δυσπιστίας απέναντι στον Συνήγορο δεν δικαιολογούνται πια.

5. Με την ευκαιρία της εγκατάστασης του Συνηγόρου είχα τονίσει ότι σκοπός του είναι η καλλιέργεια και η εμπέδωση σχέσης συνεργασίας με τη διοίκηση και όχι η αντιπαλότητα μεταξύ τους. Ο Συνήγορος δεν είναι “τιμητής” κανενός. Υποστηρίζει τη διοίκηση για την εξυπηρέτηση του πολίτη. Όπου η διοίκηση αντιμετωπίζει προβλήματα, για τα οποία μπορεί και να μην είναι υπεύθυνη, πρέπει να εμπιστεύεται τον Συνήγορο και την ικανότητά του να κατανοεί τις δυσκολίες και να προετοιμάζει τον πολίτη για την αντιμετώπισή τους.

6. Με τις σκέψεις αυτές θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Διαμαντούρο και τους συνεργάτες του για το έργο που επιτελούν. Επιθυμώ δε να σας διαβεβαιώσω ότι θα έχετε την αμέριστη συμπαράστασή μου σε κάθε προσπάθειά σας.

Αθήνα, 18 Μαΐου 1999

Dis.E/OIT/ApologSynigoros.doc/18.5.99/p.1-3/md